

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA.

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico, y Extranjer, 5

A LA CASA GRAN

—¿Diu que aviat ens treuen?
No se sab. Pero, per si acás fos vritat, convé treballar activament durant aquests últims dias.

CRÓNICA

Fins ara no tenim res que dir del actual alcalde *in partibus infidelium* si no qu' es un home de sòrt.

Qui l coneix m' assegura qu' es jove... lo qual no deixa de ser una gran fortuna.

M' assegura ademés qu' es rich... lo qual casi val tant com ser jove, y segons per quins gustos encare mes.

Respecte á la riquesa del actual alcalde 'l meu informant va donarme 'l següent dato:

—¿Sab el passatge Domingo?

—Prou.

—Donchs se diu Domingo perque es de la familia del alcalde. Aquell passatge es parent d' ell per part de mare.

Ja 'l tenim jove y 'l tenim rich. Donchs no para aquí la sòrt del actual alcalde.

La seva sòrt principal es que no l' hajan nomenat alcalde definitiu. La penombra de la interinitat el resguarda dels tiros de l' ambició y de l' enveja.—¿Quin mal se li ha de fer á un alcalde que avuy hi es y demá pot desaparèixer? Vaja, que no paga 'l tret—diuhen els que ab mes decisió li buscarian las pessigollas. Pero la interinitat va prolongantse y li succeheix al alcalde interí alló que resa l' adagi catalá: «Qui día passa, any empeny.» Aqueixa interinitat pot convertirse en possessió definitiva sense necessitat de publicarse la R. O. á la *Gaceta*... aquella R. O. que va ser la desgracia del seu antecessor, tant mes quant lo Sr. Milá y Pi va tenir la poca latxa de retendarla ab un sens fi de inconveniencias y actes de orgull que talment semblava que ni 'l rey li sigués bon mosso.

Un altra sòrt del Sr. Martínez Domingo: la de haverse vist precedit pel Sr. Milá y Pi. No es poca fortuna la de trobar l' esperit públich esbravat, quan un passa á ocupar un càrrech tan important. Lo senyor Milá y Pi ha servit de matalás al Sr. Martínez Passatge (ay, volta dir Domingo). Y si ell vol ser sincer haurá de confessar que s' hi está molt bé... A lo menos, el poble de Barcelona va fer tot lo possible per estovarli.

Lo que molts no saben explicarse es com lo senyor Martínez Domingo, sent com es tan jove y de la major part dels vehins de Barcelona completament desconegut, ha lograt pescar la vara de la primera població d' Espanya.

Dos anys y pico fa qu' exerceix el càrrech de regidor... y ja ha arribat al primer lloch.

Va entrar á la Casa Gran, com s' hi entra avuy, no perque 'ls electors el coneguessin poch ni molt... En cambi 'l coneixia l' hereu *Pantorrilles*, y aixó va bastarli pera veure's inclós en la primera fornada. L' hereu *Pantorrilles* mana y las urnas obeheixen. Per aixó y sense necessitat de gastarse en los embats de la vida pública, sense tenir que passar per la pedra esmoladora que gasta tants prestigis, sense fer altre estors qu' inscriure's socio del Casino de la Rambla de Santa Mónica, va trobar francas y expeditas las portas de la Casa Gran... y una vegada allí no ha tingut mes qu' esperar, pera cullir lo millor truyt del arbre de una propicia casualitat.

Res: aixís com hi ha qui treu la grossa, lo senyor Martínez Domingo ha tret la vara.

Aquella vara de las virtuts raras que enlayra á uns homes com al Doctor Robert convertintlo en una especie d' héroe popular, y deprimeix y aniquila á uns altres com lo Sr. Milá y Pi no deixantlo bo ni pels gossos.

¿Quin efecte produhirá aqueixa vara en las mans del alcalde *casualitari*?

Aixó es lo que desitjém veure pera jutjarlo ab la nostra imparcialitat característica.

Per lo que dihéim al comensar ja haurá deduhit el lector que fins ara ni de vista 'l coneixém, lo qual ens coloca en inmillorable situació pera judicar al funcionari pels seus fets exclusivament, sense que pugan mediarhi influencias de simpatía ó d' antipatia dimanadas del seu fisich.

Obras son amors... y en las obras el volém veure.

Se 'ns ha parlat de un viatge que va fer á Madrid, de una entrevista que va tenir ab en Silvela, de certas resolucions que va portar de allí, altament beneficiosas als industrials que 's trobavan detinguts á Villa Trigueros... Si tot aixó es cert, tal com se diu, s' haurá de confessar que no es tonto, y que sab aprofitar las circunstancias pera ferse ben veure dels seus paisáns... y fins s' haurá de reconeixer que no li falta táctica pera contribuir á apagar certs incendis sense necessitat de moure xivarri arrastrant las bombas pels carrers y aixordant l' espay al xiulet estrident dels pitos de alarma, cosa que, dadas las circunstancias excepcionals que pesan avuy sobre Barcelona, tampoch fora possible ni practicable.

Pero no basta aixó tan sols per' acreditarse com á bon alcalde.

En la complicada administració de la Casa Gran, es ahont principalment desitjém coneixer las sevas iniciativas.

La Casa de la Pubilla—tothom ho sab—es mil vegadas pitjor que 'l ministeri de Marina. Un personal immens, en sa majoria inútil, viu arrapat als mugrons de la vaca municipal. Molts dels recursos que haurfan de alimentar l' erari 's perden pel camí, com lo gas á través de una canonada plena de forats y escretxas. La major part de las obras que s' efectúan ó dels serveys que 's prestan costan el doble ó 'l triple de lo que li costarian á qualsevol particular que se las hagués d' emprendre pel seu compte.

Avuy mateix se troba sobre 'l tapet la revisió de un negoci tan pecaminós com el de l' adquisició dels terrenos del derruhit convent de Jerusalem. Sabut es que quan l' Ajuntament podia tenirlos casi de franch, va desdenyarlos. Caygueren á mans de uns particulars, y l' Ajuntament se va avenir á arrendarlos pagantne un lloguer escandalosament car, á pretext d' aixamplar el mercat de la Boqueria. Donchs, quan va tractar de adquirirlos, pera fixar lo preu de venta, acceptá com á base la capitalisació de aquell lloguer exageradíssim, y contragué en sa conseqüencia 'l compromís de pagar á pes d' or uns terrenos en sa majoria compresos dintre del plán de reforma, y que pera tot poden servir menos per mercat, tota vegada que 'ls atravesa de part á part una de las vias principals.

Tot aixó s' ha fet... y no es just que s' tinga per ben realisat, ara precisament que 's fixan plassos perentoris pera acometre la reforma del Casco antich; perque la compra y 'l destí de aquells terrenos y la realisació de aqueix acort, son dos resolucions que 's donan cops de puny, y 's necessita que la vara del alcalde 's posi entre-mitj per descompartirlas.

Si algún funcionari ab els seus dictámens capciosos, ha contret responsabilitat, que la pagui.

Si alguns individuos de las administracions anteriors ab els seus acorts lessius als interessos de Barcelona s' han fet dignes de alguna resolució grave que l' arrostrin.

Aquí, aquí es ahont volém veure l' energia del arcalde actual. En aquest assumpto, y alguns altres per l' estil (per exemple l' aquaducte de Moncada) es ahont desitjém sentir la veu del Sr. Martínez Domingo, dihent:

—De negocis de aquesta classe no 'n fa, ni 'n protegeix el fill de la méva mare.

P. DEL O.

LA CORRENT QUE 'NS VÈ DEL NORT

*El mon modern s' aclofa
baix la gran invasió de la tristesa*

La civilització va reinontantse cap al Nort, cap al fanch. Entra en las ombas geladas del torment, d' angunia y duptes.

Sols una nit eterna se 'ns espera: una nit de dolor, de somnis tristos, qn' han de convertir al mon en ciutat morta.

Veig un poble malalt, vestit de negre, passejars' silenciosos per carrers tétichs... ¿Y en qué pensa? No ho sab: viu en la fosca, sumit al dupte etern del sabi á mitjas.

Y el jove s' extremeix d' horror y fástich al veurers desterrat entre sonámbuls, autómata y vells sens sanch ni nervis, esperits arrastrant cossos infectes.... La gent jove podrá—ab son baf de vida tan sols—contrarrestar corrents malaltas.

Lluny de nosaltres, lluny, ideas xorcas que torban l' esperit y el cos torturan. No oblidem nostre ideal qu' es la Belleza, la font del benestar, del goig el *summum*. Recordém lo que fou aquella Grecia ben lliure y fecondant, sensual y sabia; fémla renaixe al menys en nostres llibres, evocuem aquell temps de vida grácil, qu' adorava ab fervor la dona nua,

—magnífica obra d' art esplendorosa— que ingénuament cantava l' amor físich, las dansas y els plahers, la vida tota.

Reedifiquém aviat el Sagrat Temple, fem surgir la belleza primitiva al dols só de las plantas encantadas; alsém altars de flors á Mitil ne, á Priapus y á Pan y á la Afrodita.... que contra la corrent enervadora, malaltissa del Nort, hi ha que oposarshi ab ardents cants d' amor, voluptuosos, avans que 'l mon modern podrit s' ensorri baix la gran invasió de la Tristesa.

ROSSENDO PONS.

EL PROBLEMA DEL HIVERN

El rey de Farsalia—ja saben, Farsalia, equell pais tan ditxós, ahont, perque ningú pugui faltar á las lleys, may se n' ha dictada cap—el rey de Farsalia volgué sapiguer una vegada si l' hivern d' aquell any seria templat ó fret, y al efecte convocá en el palau real á tots els sabis de la nació.

Aquesta—¡oh terra felis!—eran únicament quatre. El gran Rama, famós matemátich, inventor, entre otras cosas, del *treize son treize*; l' ilustre Rema, célebre naturalista, que descubri 'l microbi dels ulls de poll; l' insigne Rima, geógrafo, sastre y president d' un *Monte-pio*, y 'l colossal Ruma, tan conegut per sos estudis sobre la evaporació dels bitlets de Banch.

—Respectables sabis—digué 'l rey quan els tingué reunits:—avuy som á 21 de Deseembre, per lo tant demé....

—Serém á 22—respongueren els quatre en unánim coro.

—Si, senyors, y á mes de ser á 22, entrarem al

DESESPERO

—¿Cóm ho arreglarém, pobrets?
¡S' han acabat els bitllets!

hivern, si haig de creure lo que resa 'l calendari. Ara bé: l'hivern que demà comensa ¿serà cruel ó benigne? ¿Ens pelarém de fret ó 'l passarém ab relativa comoditat? Aquest es el problema qu'entrengo al vostre estudi y que desitjo 'l resoluéu d'una manera clara y segura. Desde avuy quedaréu allotjats al palau, ahont seréu tractats ab las consideracions que 's mereixen els vostres talents y 'l vostre rango. Penséu, meditéu, feu els experiments necessaris, y quan poguen donarme una resposta satisfactoria, sense ambigüetats ni vacilacions, ja 'm faréu avisar. Fins á mes veure.—

Dit aixó, el rey feu un saludo y 's retirá.

De lo primer que 'ls sabís se recordaren al trobar-se sols, va ser d'alló de las *consideracions* ab que havían de ser tractats, ab arreglo als seus talents y al seu rango.

Cridaren al majordom del palau y comensaren á donarli ordres.

—Ens portaréu un bon assortit de viandas.

—Y unas quantas dotzenas d'ampollas de xampany.

—Y algunas caixas de puros de l'Habana.

—Y quatre balancins.

Obhint las instruccions que del rey havia rebut, el majordom 's'apressurá á satisfer els desitjos dels ilustres allotjats ab una esplendides solzament coneguda en el palau de Farsalia.

Los quatre sabís passaren la primera senmana menjant, bevent, fumant y gronxantse.

La segona la van passar gronxantse, fumant, menjant y bevent.

La tercera no van fer mes que beure, menjar, fumar y jeure en els balancins.

Y la quarta van repetir lo que havían fet la primera, la segona y la tercera.

—Senyors meus—va dir un dia el sabi Rama, quan ja portavan casi un mes d'atracarse de *consideracions*,—si no us sembla mal, podríam comensar á ocuparnos del assumpto pel qual el rey ens té reunits aquí.

—En efecte—respongué en Rema, encenent ab molta gravetat un altre puro:—els encárrechs del rey no deuen mirarse may ab indiferencia.

Van posarse á pensar, y pensant pensant, arribaren sense adonarsen al fi de la quinta senmana.

Al entrar en la sexta, 'l sabi Rima preguntá als seus companys:

—¿Quín es lo problema qu'hem de resoldre? Com hi ha mon, no me 'n recordo.

—La classe d'hivern que tindrem enguany—va dirli en Ruma ab tó una mica agre, com reptantlo per la seva distracció.

Posat el tema sobre 'l *tapete*, ó mes ben dit sobre las estovallas, per que 'ls ilustres sabís no 's movían may de la taula, com no fos per deixarse anar en els balancins, la discussió comensá immediatament.

—Jo—digué en Rama—opino que l'hivern será templat.

—Jo al contrari—replicá en Rema:—¿En qué us fundéu vos?

—Y vos ¿en qué us fundéu?

—Els eucaliptus han agafat un tó vermell, y quan els eucaliptus vermellejan...

—Els gats aquest any no cargolan may la quá, y ja sabéu vos lo que aixó significa...

Aquí en Rama va formalisarse.

—¿Cóm ho heu averiguat, desde aquí dintre, que 'ls gats no cargolan la quá?

—Y vos ¿d'ahont ho heu tret que 'ls eucaliptus vermellejan?

—Lo millor—digué en Rima pera conciliar els ànims—es que demaném informes al exterior.

Se despatxaren emissaris, y la resposta no vingué fins al cap de dugas senmanas. Els emissaris van dir:

—Dels eucaliptus no sabém si vermellejan ó no, per que aquests arbres no 'ls coneixém. En quan als gats, al véurens fugían y 'ns ha sigut impossible fixarnos en la quá. Pero...

—Pero ¿qué?—preguntaren els sabís, ansiosos.

—Al riu s'han vist ànechs grechs...

—¡L'hivern será cru!—digué en Rama.

—¡L'hivern será dol!—replicá en Rema.

—Mes aviat no será ni dol ni cru—objectá en Rima.

—Jo dels ànechs grechs, si no 'ls veig á la cassola, no me 'n fio—va murmurar en Ruma.

No poguent els quatre sabís posarse d'acort, emplearen una senmana fent la proba del sucre, y resultá indecisa.

Dedicaren uns quants días á la proba de la sal, y tampoch els va sortir bé.

Van pesar l'aygua, van contar fins á mil estrelles, van cremar sofre, y anavan á fer encare altrás varias probas mes, quan una tarde 'l majordom, conversant de cosas indiferents, va recordarlos que l'endemá era 'l dia 20 de Mars.

—¿Quín temps ha fet durant els tres mesos qu'hem estat aquí?—li preguntá diplomàticament en Rama, comprenent qu'era arribada l'hora de resoldre 'l problema.

—Ni bo ni dolent; regularet.

Els quatre sabís, il·luminats repentinament, sortiren molt serios de la estancia y van anar á comunicar á Sa Magestat que l'hivern *que aquell dia s'acabava «seria regular.»*

AGONÍA DEL MODERNISME

Segons notícias de bon origen, te ja 'ls moments contats.

VORA 'L MAR

(Inst. EUS, col·laborador artístich de LA ESQUELLA.)

Guardant un cargament.

El rey de Farsalia quedá admirat de tanta sabiduría, y desde llavors diu á tothom que 'l vol sentir que 'l procediment mes segur per fer pronóstichs sobre l' hivern.... es esperar que comensi la primavera.

A. MAROH.

IDEALISTA

Cantém la vida,
cantém l' amor,
cantém las penas,
cantém els goigs,
que 'l jorn s' atansa—del sant triomf.

Amichs, poetas
y prosadors,
arriba l' hora,
cantemne tots
las nostras glorias,—que brilla 'l jorn.

La idea santa
qu' en nostres cors
anys há fa estada
llansém de cop
perque s' escampi—per tot el mon.

Donémli forma,
donemli nom
perque 'ns entenguin
els pobles nous
qu' encare vihen—junyits al jou.

Avant joh rassas!
que 'ls opresors
n' avergonyeixin
al veure 'l Sol
qu' á lo lluny brilla—del horitzó.

Y sas guspiras
ruhents com foch
ens donan ánim
y fé y valor,
companys de causa—cantemne tots.

Cantém la patria
lo qu' es y vol
ser dintre Europa,
ser dintre 'l mon,
que 'l jorn s' atansa—del sant triomf.

S. BORRUT Y SOLER.

UNA GANGA

Si jo tingués veu per ferho y á més d' aixó estés per cansóns, ara cantaria la palinodia.

Un fulano, que quan cobra del pressupost se deixaria matar pel govern y quan lo declaran cessant no 's cansa de predicar que tot lo de Madrid es una purria, m' ho deya ab molta freqüencia.

—Vostés els periodistas son una colla de bútxaras.

—Per qué?—li contestava jo.

—Perque enrahonan sense solta ni volta. Verbi-

gracia ab aixó dels repatriats... ¿Quí 'ls ho ha dit á vostés que 'l govern no 'ls ampara sota 'l séu mandato protector? Sápiga y entenga que fa per ells tot lo que li es humanament possible.

—¿Probas?

—Tantas com vulgui.—

Tenia rahó, pobre senyor. Ell no me 'n donava

VENINT DE LA FIRA

—Que diguin lo que vulguin: ja soch propietari.

may cap, pero l' altre día 'n vaig veure, una á la *Gaceta* de Madrit.

El Ministeri de la Guerra publica de tant en tant una llista dels destins civils que 's posan á la disposició dels individus del exércit que 'ls hajan merecut y estiguin en condicions pera solicitarlos.

En la *Gaceta*, donchs, del primer d' aquest mes n' hi havia una de llista d' aquestas, y en una relació que comensava ab la següent advertencia: *Destinos que pueden obtener los sargentos, cabos y soldados licenciados*, vaig toparme ab la vacant que vé á continuació:

«*Ayuntamiento de Villamanrique de Tajo, Alguacil, con....*»

¿Con quánt se pensan? ¿Mil duros l' any? ¿Vuit cents? ¿Cinch cents?...

No ho endavinarian may.

El cárrech d' agutzil del Ajuntament de Villamanrique de Tajo está dotat ab la fabulosa suma de... á la una, á las dugas...; ho dich? ¡A las tres!... Ab la suma de *150 pessetas l' any*.

Villamanrique de Tajo, pels que no ho sápigam, no es cap poble del Africa, sinó de la propia provincia de Madrit, y conta ab alguns centenars d' habitants.

Y á pesar de la importancia de la plassa d' agutzil d' aquesta població, el govern, sempre patenal y espléndit, no vacila en oferirla á *los sargentos, cabos y soldados licenciados*....

150 pessetas l' any... hasta quan el Febrer té vintinou días!... La ganga es prou sustanciosa pera fer obrir l' ull á qualsevol ex-defensor de la patria.

Y encare dirán dels que manan... Tenia rahó aquell fulano: els periodistas son una colla de bútxaras.

L' home que ha lluytat com un lleó contra 'ls mambisos ó contra las malalties y al tornar á la terra, més ó menos nafret, se troba ab una canongia d' aquesta naturalesa ¿qué més pot demanar? ¿Cotxe y lacayo y una torre á Biarritz?

150 pessetas, encare que á primera vista no semblin res, venen á ser uns *quaranta céntims* diaris, y 'm sembla que ab quaranta céntims, un home que no tingui una familia massa numerosa ni derrotxi en vicis ni viatjes al extranjer, pot viure bastant *holgado*, y hasta, si estalvia un céntim cada día, pot arrearconar més de tres pessetas y mitja l' any.

Aixó sí, una advertencia: no 's pensin que tot siguin flors y violas. El sou del agutzil de Villamanrique, com es natural, sofreix *descuento*.

No massa gros, per xó, perque si ho fos molt, adió sou, adió ganga y adió agutzil....

MATÍAS BONAFÉ.

POSITIU

SONET

Ab tremolenca ven, tota esglayada
vessant ab desconsol plor d' amargura,
vas confessarme un jorn que no érats pura,
pregantme que 't deixés abandonada.

Buscant consol á l' ánima llagada
vaig llaussarme del mon á la ventura,
pero en lloch de trobar bálsam que cura
l' han feta 'ls desenganyis desconfiada.

Y si avans vaig pensar que t' aburría
portat per l' exigencia mal entesa
del amor egoista que 't tenia,

lo qu' es avuy admiro ta franquesa,
puig altres sent las reynas de l' orgia
rumbejan lo mantell de la pureza.

LLORENS BONNIN.

BELLAS ARTS

A Ca'n París, lo jove artista Sebastià Junyent s'ha manifestat artista personal, de una forsa extraordinària, principalment ab dos quadros de mèrit verdader. Es un d'ells el titulat *La prometensa*. Un matrimoni obrer, qual rostre, entre la foscor de una iglesia, ilumina 'l reflecte vermellós de una antorxa, presentan una criatura al altar. L'escena es fonament sentida, y está notablement executada. L'altra titulada *Clorosis*, te una intenció malaltissa, pero una forma sana y robusta. ¡Quánta expressió en aquellas dos figuras de donal!

Dos ó tres retratos, un d'ells notabilíssim, una munió d'estudis de paisatge de una simplicitat tan sorprenent com lo certer de la seva impressió, y un sens fi de apuntes y dibuixos trassats tota á conciencia, colocan á n' en Junyent á una altura tal, que ja no podrà prescindirse del seu nom, quan se parli dels artistes notables de Barcelona.

En lo mateix Saló hem vist aquesta senmana alguns quadros de n' Sebastià Berenguer, reproduhiat pintorescos reconcs de la galana vila de Cadaqués.

Sols qui coneugi aquella hermosa població podrà apreciar degudament lo mèrit de un artista que al pintarla, hi emplea alguna cosa més que la fermesa del dibuix y l'encant del colorit, puig hi ha deixatada sobre aquellas telas l'expressió de un amor íntim y ardorós, com el que sent un fill per la seva mare.

En lo *Círcul Artístich* s'ha inaugurat l'exhibició de un concurs de cartells, entre 'ls quals se n'hi venhen alguns de mèrit verdader.

FRÀ JUNCOSA.

LLIBRES

CALANDRACAS, por NICOLÁS ESTÉVANEZ.—Forma 'l volum 69 de la popular *Colección Diamante*.—Calandrakas, nom que no figura en lo Diccionari de la Llengua, son las engrunas de las galletas y fins la galleta averiada que's reparteix als pobres mariners quan s'acaba la bona.

Ab aquest titol modest, *Nicolas Estévanex*, ilustre literat, ha reunit una colecció de impresions, personals las més d'ellas, com son notas de viatge, pinturas de tipos y narracions de successos, plenas d'encís, per sa originalitat y per son castià humorisme espanyol de bona mens.

Creguin que dona gust passar los ulls per articlets tan plens de intenció com los titulats *El bloqueo del mundo*, *Cartago* y *Los Camellos*; per narracions tan exhuberants de color y de relleu com las que portan los tituls de *En el Cantabrico*, *Artículo fúnebre*, *Un viaje redondo*, *Los ex*, y *Notas de viaje*; per pinturas tan garbosas com las contingudas en *Varios tipos*, *Más tipos*, *El orador*, *El traductor* y *Recuerdos de la vida militar*; y finalment per quientets tan ben trobats com *Un cuento que no es cuento* y *Cuento marítimo*, qu' es el que tanea 'l libre, y qu' ell per si sol constitueix una joya de la moderna literatura castellana. ¡Ab quin vigor, ab quina fermesa está pintada la pasió amorosa de un pobre mariner, que paga ab la vida una visita á la seva xicota, burlant las lleys sanitarias! ¡Y en quin ambient més marinesch se desarrolla aquells patética escena contada en lo curt espay de menos de nou planas! En

aquests modelos de concisió 's coneix la grapa ferma dels escriptors de rassa.

Cónstili á *Nicolas Estévanex*, que si las engrunas de galleta tenen el gust saborós del seu volum, nosaltres per la nostra part no voldriam menjar mes que *Calandrakas* á tot pasto.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

El Capitán Dreyfus (Un proceso célebre), por *P. Eduardo de Bray* y *Ramón Sempau*.—Narració molt detallada de tot lo ocorregut en aquesta qüestió, que ha tingut lo privilegi de agitar els esperits á Fransa y de despertar l'interés en lo mon enter. Forma dos volums y conté una nutrida ilustració.

LA CEBA DEL DÍA

—L' amo m' ha promés que si treu la grossa y jo no 'm caso, 'm farà un vitalici... per tota la vida.

Los Estuardos, por *A. Du-mas* (padre).—Un títol més anyadit á la nutrida colecció del insigne novelista que ab tant éxit vé donant á llum la Casa Tasso.—L'obra está esmeradament traduhida per don *Joaquín García Bravo*.

A ca 'l Notari ó uns capituls matrimoniais desfets.—Saynete en un acte y en prosa, original de *Ramón Ramón Vidales*, estrenat ab gran éxit en el *Teatro Catalá (Romen)*, la nit del 16 de octubre últim.

RATA SABIA.

Teatros

PRINCIPAL

La revista titulada *De Enero á Enero*, lletra del actor *Sr. Montero*, y música del mestre *Cotó* no es inferior á molts que se 'n estrenan procedents de Madrid, de ahont ens solen arribar á só de bombó y platerets.

Molta trassa y coneixement de la escena aixís com un domini complet de aquest género especial revela l'autor, que ha sapigut combinar una serie d'escenas entretingudas, al-

gunas d'ellas de actualitat y totes ben amanidas ab xistes de tots colors.

Un dels contrastos millor trobats es el que ofereix la presentació de un fadrí y una fadrina de la terra, immediatament després de una parella de xulos, parlant á tall de casa ab gran riquesa de modismes.

La música es agradable, y la decoració final deguda al *Sr. Chia* molt vistosa y ben entesa.

En la execució 's distingeix, com es natural, el pare de la criatura, en sos distints papers que interpreta. Ell y sos dignes companys de glorias y fatigas sigueren molt aplaudits y cridats á las taules al final de la representació.

LICEO

Lohengrin dirigit de una manera admirable, á tota conciencia, pel Mestre *Marty*, y cantat per l'*Adiny*, qu' es veritablement lo gran intérprete wagneriana y per l'*Engel* que domina aquesta obra com cap altra, produhi en alguns passatjes un efecte immens.

Llástima que la poca afinació dels coros, en altres passatjes el deslluhiessen; y llástima també que 'l decorat y la ndumentaria no correspongan de bon tros á lo qu' exigeix lo poetich drama líric y á lo que correspon á la importància del Gran Teatro.

Tant la Sr. Borlinetto, com lo Sr. Giraldoni estigueren aiximateix molt ajustats en sos respectius papers.

Los trossos descollants siguieren lo preludi executat ab imponderable primor, los concertants del acte primer y la marxa del últim, que may s' havia sentit tan ben tocada. Lo mestre Marty tingué de presentarse al escenari al final de tots els actes.

Del *Mefistófele* cantat per Mlle. Bourgeois casi val mes no parlarne.

No son sas condicions las mes propias pera que pogan acomodar al gust dels nostres filarmónichs, y una part del públich se portá ab ella ab una crueltat tan gran, que l' obra entera se 'n aná á rodar, frustrantse fins els esforços que 'ls restants artistas feren per salvarla.

¡Pauvre Mlle. Bourgeois! Ni que 'l públich hagués estat la nit del seu debut compost enterament par des anarchistes!

Per fortuna la simpatiquíssima Storchio que ja s' havia despedit, se queda definitivament, per haverse pogut arregar la qüestió de Varsovia.

Ab aquest motiu, la pau reyna en el Liceo.

La llástima es que are que s' queda la Storchio se 'ns en vaja en Bonci.

Celebrarém que 'l tenor que ha de sustituirlo tinga mes sórt que la infortunada Mlle. Bourgeois.

RÓMEA

La pessa de 'n Fuentes (fill) *La Celestina* no es cap obra del altre mon: al contrari, l' assumpto no ofereix gayre novetat. Pero las escenas corran bé y tenen ademés alguns xistes que varen excitar la hilaritat de la concurrència.

Després de tot aixó basta pera un fi de festa.

Obras en porta:

La Germana gran, comedia en 3 actes de 'n Llanas, y *La Grossa monócle* ab el qual lo celebrat novelista Narcís Oller se presenta á esgrimir per primera volta las armas teatrals.

CATALUNYA

La muela del juicio es una pessa escayent d' aquellas qu' entran per l' ull dret del públich. Veritat es que l' assumpto resulta sumament divertit, contribuint á sostenir l' atenció del públich el bon desarrollo de l' acció y 'l garbo ab qu' 'ls tipos están dibuixats.

Pessas aixís son de las qu' envelleixen en el cartell.

Lo Sr. Ramos-Carrión, que assistí al estreno de l' obra, sigué objecte de una gran ovació.

Y tots los actors reberen aplausos merescuts pel carinyo y l' acert ab que desempenyaren sos respectius papers.

Per aquesta nit está anunciat l' estreno de una nova sarsuela titulada: *El último chulo*.

GRAN-VIA

Castigo del cielo ó la muela de Julio, original de D. Joseph Arqués es una producció d' escassa novetat, escrita ab la manifesta intenció de fer la competència á *La Muela del juicio*, per mes que l' una obra y l' altra no se semblan gens ni mica.

Pero l' una es *muela* y *muela* es l' altra... lo qual vol dir que quan arriba l' hora de ferse la guerra las empresas s' hi fan á *cavaladas*.

La senmana pròxima donarém compte del éxit del *Traje de luces*, sarsuela original dels dos autors de *La buena sombra*, ab música dels mestres Caballero y Hermoso.

SALA ESTELA

Notable sigué l' concert de *música de cámara* donat en aquesta Sala per la Societat Filarmónica del mestre Cricboom.

En ell se presentaren las Srtas. Mercé, Julia y Francisca Vidal, interpretant de una manera irreprovable, pessas tan importants com un Trio en re major pera piano, violí y violoncello de Beethoven, una sonata en sol menor pera piano y violí de 'n Grieg y un trio en mi menor de Saint Saens.

La selecte concurrència aplaudí ab entusiasme á las tres artistas que tan alt sapigueren posar lo seu mérit aixís com los excelents resultats de l' ensenyansa que reben del conciensat Mestre Cricboom.

N. N. N.

ANTÓN GIBERT BACH

La noticia de la mort del jove Gibert Bach, ens ha afegit de veras.

Personalment no 'l coneixiam; pero 'ns bastava per volerlo com el voliam l' atenció que dedicava á nostre semanari, enviantli ab alguna freqüència 'ls fruyts del seu talent. Tenim entés qu' en cap mes periódich havia volgut colaborar may sino en LA ESQUELLA, usant alguna vegada lo seu nom *A. Gibert*, y 'l pseudónim *A. del Corral* ab mes freqüència.

Víctima de una tísia, que de molts anys minava sa existencia morí en la barriada de Hostafranchs, ahont residia y era molt estimat de tothom. Lo dia 26 de novembre sigué conduhit al lloch del etern descans, assistint al enterro una numerosa comitiva de amichs y admiradors.

E. P. D.

Regirant las carteras, hi hem trobat las dos composicions que publiquem á continuació.

***

No vull venirhi mes á ta casa
ahont matarme logras á xascos...

...Entre bullici, gatzara y gresca
per graus m' altero y m' hi entusiasmo.

Desapareixes y sol me trobo:
lo rom frenétich llavors agafo
y 'n bech dos, quatre, vuit, nou, deu copas,
y en la febrada en que m' alletargo
veus tú y 'm guaytas...

De cop, al veure't,
com un idiota jo á riure esclato:
á tú m' acosto: la cara 'm giras...
¡y 'm dius borratxo!...

CAPRITXO

Molt mes que dona semblas una nina:
es clar si jets tan menuda!

En cambi jo tan alt, fet una perxa
un gegant semblo per la meva altura.

A voltas quan me vaga
allunyant de mon cap ideas brunas,
qu' es de nit y en un bosc som me figuro,
que lo mateix que dugas criaturas,
passant pradella 'ns empaytém á voltas...

¡Y aquí de mas trifuleas!
com un ximple al moment á riure esclato
pensant jidea estulta!
que 'ns hem fet mal topant tú ab una rosa
y jo pegant de cap contra la lluna.

ANTONET DEL CORRAL

¡.....!

Quien roba á un ladrón
há cien años de perdón.

Eran joves; s' estimavan
ab deliri y frenesi,
á tot' hora junts anavan
y tant los seus cors frisanavan
per poguerse un jorn uni,
que allá 'hont era la María,
desseguida hi feya via
en Pauhet enamorat,
esperant ella ab follia
el tenirlo á son costat.

Mes un jorn ¡fatal diada!
un senyor rich y opulent
fixá en lo poble sa estada
y al poch temps, la ma prenhada
d' ella, demaná amatent.
Sos pares cap resistencia

PÁGINAS D' ART

LA CANTADORA

Quadro del eminent pintor catalá *Antoni Fabrés*.

posaren al nou promés
vejent sa gran opulència,
y ab tota magnificència
se van casá al cap de un mes.

Ella á tot' hora plorava
perque á la forsa 's casá;
en Pau se desesperava
puig la ditxa qu' ansiava
d' aprop séu se va allunyá.

Tothom ¡pobrets! els planyia
al veure'ls... Mes ¡ay! un día
va haverhi un cambi dels grans,
en Pachet se divertia
y ella reya com avants.

Ell deya:—Per mi ja es morta!—
al preguntarli tothom;
y deixant la gent absorta
ella esclatant rialla forta,

—Ni m'recordo del seu nom!...—
Un jorn en l' hora tranquila
que 'l sol llensa 'l raig darrer
van veure fora la vila
als dos que feyan barrila
sota uns fondós garrofer.

MODAS

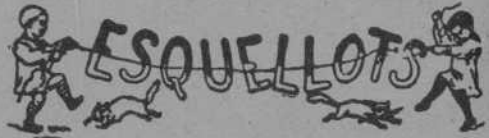

Un traje molt estrambòtich,
quin origen no 's pregunta:
per forsa te de 'ser gòtich,
perque tot acaba en punta.

D' ensá d' aquell funest día
tot lo poble comprenia
quin cambi s' havia obrat
ab los dos que ab tal porfia
sa ilusió havian plorat.

Al veure'ls, la gent parlava
ab gran misteri y secret,
y quan lo marit passava
tothom lo cap li mirava,
reyan y 's feyan l'ullet.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

Es inútil consignar que continúan obligantnos á
ensenyar el cartipás al mestre.

Aixó vol dir que segueixen suspesas las garantías
constitucionals. No obstant quan alsém los ulls per
veure si baixan, ja ni acertém á distingirlas. Tan
en l' ayre las han colocadas qu' hem acabat per pér-
drelas de vista.

Lo únich que veyém suspés sobre nosaltres es el
llápis roig de la censura prévia, última encarnació
de la famosa espasa de Damocles.

L' hermano Sanz Escartín ha manat al Ajunta-
ment que tiri endavant la compra dels terrenos de
la plassa de Jerusalém.

Ara si que podém dir:

«Jerusalém, Jerusalém: quant mes aném, menos
valém.

Ja tenfm rector nou.

Lo nomenclament ha recaigut en lo Dr. Luanco,
que á mes de aquest apellido, porta 'l matern de
Riego.

Lo qual induheix á creure que si no es lliberal
del tot, á lo menos ho será á mitjas: lliberal de part
de mare.

Académicament es un professor ilustrat, que co-
neix molt bé l' assignatura que professa.

Passa ademés per molt rigurós ab los seus alum-
nos.

Un d' aquests deya un día:

—Lo Dr. Luanco es un catedrático carbassera,
no per tonto, sino pel grén número de carbassas que
dona.

Y vaja per fi, un últim detall:

Un cop acabat el curs, y terminat el reparto de
las corresponents carbassas, cad' any, invariable-
ment se 'n va passar l' istiu á Asturias, lo seu país
natal, sentint per aquella terra l' afecció íntima y
cordial de un verdader regionalista.

May he atinat á comprendre perque li deyan *El*
Pajarito.

Rabassut, musculat, de faccions molt pronuncia-
das y ab una veu de baix bastant sonora era en Joa-
quim Roca un dels artistas mes naturalment gra-
ciosos de quants han cultivat la sarsuela catalana,
en aquells temps en que aquest género omplia cada
nit de gom á gom lo *Teatro del Tivoli*.

Alternant ab en Mollá, ab en Colomer, ab en Puig,
ab en Torres, ab la Enriqueta Alemany, la Pepeta
Matheu y la María Quintana, en Roca, el *Pajarito*
havía estrenat la major part de las produccions del
reertori, tals com *Robinson Petit*, *La Criada*,
La Manescala, *La Fantasma groga*, *La Guardio*.

la, De la terra al sol, de Sant Pol al Polo Nord, y altres cent, que per centenars contavan las sevas representacions.

La gracia, un bon xich grollerota del característich Roca li sortia de dintre y resultava despampantant á tot serho. Ben poch s' havia d' esforsar per escamparla á doxo ab sos gestos, ab sa mímica, ab sas inflexions de veu. Lo públich en massa 's caragolava de riure, no mes ab veure'l.

Y passaven els anys. Tota aquella *troupe* s' aná escampant, dispersant, desapareixent.... La *sarsuela catalana* s' envellí també com els que la cultivavan, resultant poch menos qu' estérils els esforsos que feu en Colomer en distintas ocasions pera restaurarla.

En Roca treballava en los teatros de fora.... Fa cosa de dos anys reaparequé en lo *Jardí Espanyol*, pero estava tan afectat d' asma que donava pena 'l contemplarlo. Ab la salut havia perdut el dó de fer riure.

L' any passat algú va tenir ocasió de veure'l de porter en un establiment de banys de Barcelona.

Y un de aquests últims días ha mort á Sabadell.

¡Qué trista sol ser sempre, especialment en aquest país, la vellesa del artista de teatrol

Se troba á Barcelona l' eminent pintor catalá Antoni Fabrés qu' anys enretra fixá á París la seva residencia.

Al donarli la benvinguda, hem sapigut que no vé sol, puig porta un bon número de sas últimas obras que serán exposadas probablement en el Saló Rovira.

Als *gourmets* de la pintura están d' enhorabona.

Pel día 18 del corrent está anunciada al Teatro

Líric la primera funció del «Teatro íntim» de 'n Gual, estrenantse l' obra *La culpable*, de aquest autor mateix.

Aquesta vegada 'l «Teatro íntim» prescindirá de triarse al públich, ja que la taquilla estaré oberta á tothom que hi acudeixi ab los diners á la má, tal com s' efectúa en tots los teatros del mon, que aspiran á alguna cosa mes que á ser un entreteniment senzill y passatjer.

Celebrarém que l' ayre lliure li probi y l' enrobusteixi.

Jo 'm creya de bona fé que s' havían acabat els bitllets de Nadal; pero se m' assegura per qui pot saberho qu' encare 'n quedan alguns, sols qu' están á mans dels revenedors, els quals procuran treure'n tot lo que poden.

Aixó es lo que s' ha de fer: qui vulgui tenir un vici, que 'l pagui.

A SANTA LLUCIA

Li porta una ofrena, perquè 'li dongui molts anys de vida per poguer disfrutar com ara.

No estich d' acort ab lo que diu *La Renaixensa* respecte 'l propòsit de convertir l' histórich castell de Recasens en fonda, durant los mesos d' estiu.

Al periódich catalanista li sembla poch respectuos lo projecte del propietari actual d' explotar per un fi purament industrial lo venerable casal de Recasens destinantlo á usos molt diferents dels que, sens dupte, intentá 'l darrer compte de Perelada al esmersarhi quantiosas cantitats pera sa restauració y conservació.

Y jo trobo pel contrari que 'l ferne una fonda es una gran idea.

Perque fins ara aquell castell, situat en un dels punts mes hermosos del Pirineu ampurdanés, era poch menos que inaccessible als admiradors de las bellasas de Catalunya. Tothom, es cert podíana anarhi ab mes ó menos fatiga,

pero portantse 'l menjar perque allà no 'n facilitavan y fugintne molt avans de ferse foch, perque allí no donavan acullida al excursionista que no 's presentés provehit de determinadas recomenacions, no sempre fàcils de obtenir.

De aquell castell isart y inhospitalarhi, sos actuals possehidors ne farán un magnífich establiment d' estiuheig y aixó tindrán que agrahirlos totes las personas de gust, amigas dels bons panoramas, de las ombrívolas boscurias y de las ayguas frescas y crestellinas.

El regalo que l' últim comte de Perelada volia per ell tot sol, podrà disfrutarlo tothom que 'l pagui.

Y aqueixa especie de democratisació del casal de una de las familias mes ilustres de la terra catalana, ha de ser sumament agradable á tot fill de Catalunya.

Será aixó tan poch respectuós com vulguin per l' aristocracia rancia; pero avuy tothom está per lo que diu la comedia castellana:

...El conde que paga
es el verdadero conde.»

Per lo que 'ls pugui interessar y degudament informats, els participém que 'l popular *Almanach de «La Campana de Gracia»* que regularment veu la llum en aquestas tetxas, aquest any no podrà sortir al carrer mentres no 's trobi una manera oportuna de donarlo al públich.

Un eco de París.

«Un escultor amich meu que treballa pel Canadá está en camí de crear alguna cosa que pot tenir un éxit extraordinari en tots los païssos frets.

»Se tracta de l' estúta estufa.

»Una estúta en forma d' estúta, quals tubos corresponen als brassos y á las camas de la figura, y 'ls forats de la boca y de las orellas serveixen per activar la combustió. La portella está situada en lo sócol. Y ab aixó sols n' hi ha prou pera comprendre que basta posar foch al interior del gran home, per rebre 'ls beneficis de un calor suau y agradable.»

Y ara dich jo que si aquest sistema s' apliqués á algunas de las estútuas que tenfm á Barcelona, no podría dirse

que aquestas no serveixen absolutament de res. ¡Quants pobres indomiciliats en aquestes temps crusos, en que 'l Montseny se posa 'ls estrenyapcs, anirian á buscar un consol al arrimo de 'n Güell y del primer Marqués de Comillas!...

Y ab quánta rahó podrían dir.

—Ja que vius refredavan, á lo menos, ara que son morts, escalfan una mica als pobres!

Acaba de morir á París la comtesa de Castiglione famosa per sa hermosura, en temps del según imperi. A sa fascinadora influencia s' atribuheix l' ajuda que prestá Napoleón á la formació de la unitat de Italia, de la qual era la comtesa ardenta partidaria.

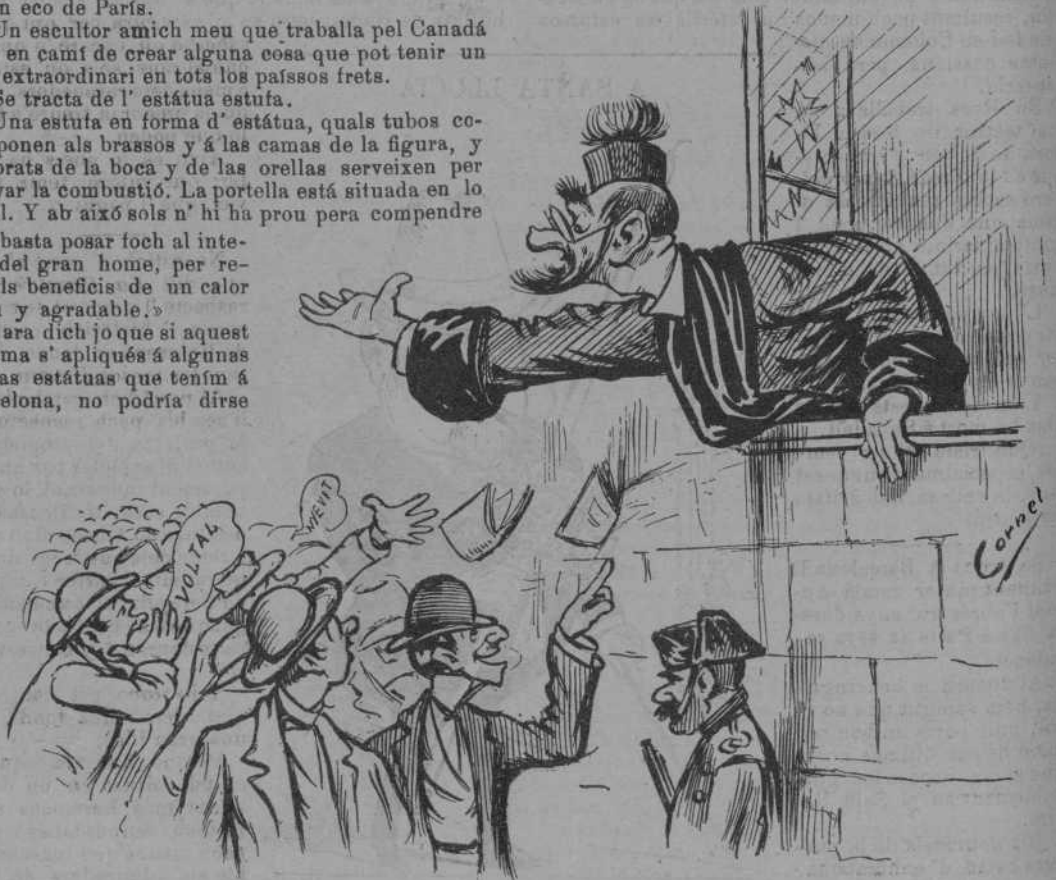
Perque ja es sapigut que al emperador Napoleón li agradá sempre ballar ab la mes maca.

La comtesa ha suferit molt, á causa de sa hermosura... ó millor dit á causa dels estragos que féu en ella 'l temps.

N' estava tan prendada, que un dia destruí un magnífich retrato que li havia fet en Paul Baudry, per creure'l superior al original.

Y quan se convencé de que l' hermosura passa, se tancá dintre de una habitació, sense deixarse veure de ningú, ni veure's ella á sí mateixa, á qual

A LA UNIVERSITAT

Ja que 'ls estudiants no volen entrar, la única manera de que 'ls catedráticos puguin desempenyar la seva misió es donar las classes desde las finestras.

ALTRES TEMPS, ALTRAS COSTUMS

Ara ja no es *pages*; ara es un gran senyoràs.

efecte no tenta cap mirall, ni volia minyona de servey.

Allà l' ha sorpresa la mort, á una edat bastant avansada.

Davant del tribunal compareix un bigamo.

Y 'l seu defensor tracta de salvarlo invocant en favor d' ell circumstancias atenuants.

«Lo meu patrocinat—diu—ha sigut sempre un gorrero, y si s' ha casat novament, quan vivia encare la seva muller, no ho ha fet tant ab la idea d' enganyar á n' aquesta ni á ne 'l altra, sino arrastrat per l' obcecació de que li fessin forsa regalos de boda.»

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

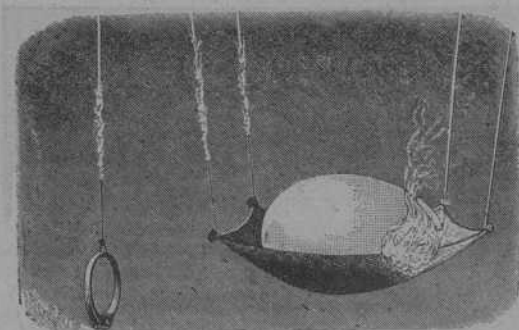
- 1.ª XARADA.—*Cos-te-lla.*
- 2.ª Id. —*Ba-ca-lla.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Pedretas—Desperta.*
- 4.ª ROMBO.

R
M E S
M A G A L L
R E G A L O S
S A L A T
L L O T
S

- 5.ª GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—*Solas.*

DISTRACCIONS CASULANAS

(De l'obra Tom-Tit, de la casa E. Capdeville.)

UN PENJAT... SENSE CORDA

Es un joch curiosíssim, que no pot menos de deixar encantats a tots els que no coneixen la trampa.

Previament y en secret, preparan un fil, amarant-lo ab aygua ben salada. Un cop sech, tornan a mullarlo ab la mateixa aygua, repetint aquesta operació quatre ó cinch vegadas.

Llavors penjan un anell al extrém d'aquest fil y li pegan toth. El fil se crema, pero l'anell continúa penjat, sostenintse únicament ab las cendras. Es que la sal de que está empapat el fil forma una capa lo suficientment resistent pera aguantar pesos lleugers.

La operació pot també ferse ab un ou buyt, colocat dintre una petita hamaca de musselina, preparant avants, com ja s'pot comprendre, l'hamaca y 'ls fils que la sostenen en la forma qu'hem explicat.

XARADAS

I

XAFARDERÍAS

—¿Qué dia de bó, donya Pepa?
—Bé, y vosté, donya Escolástica?
—Per ara, gracias á Deu, estich alló que 's diu sana.
Suposo qu' está al corrent...
—No senyora, estich á Gracia.
—Fugi, dona; jo vull dir de la total d'aquell plaga, qu' ab la filla de l' Hu-quinta...
—¡Ab, sí! Vaya una desgracia que li ha passat, pobra noya!
—La culpa la te sa mare.
—¡Vaya un poch coneixement de deixarla sola á casa, ab son promés!

—Está clar.

—Oh! y de dos-invers encare.
—Jo no m' ho pensava qu' ella aixis deixés enganyarse.
Semblava qu' era molt dócil.
—Sí ¡vaya una ters-cinch maula!

No dos-tres por qu' ab la meva me passí tot aixó; y ara...
Perque jo quan vé l' seu novio, no dormo tant á la palla com n' hi ha qu' hi dormen sempre.
—Bé, pro un descuyt devegadas... ¿sab que vull dir?

—Calli, dona,

no pas si una se 'n dona ansia.
—Tot lo que vulga, pro es que ¡corren unas pessas ara!

—Veu, jo quan veig que ma filla s' arrina sols un xich massa ab homenots, tres-quart-quinta li clavo, per descarada.

—Vosté fa bé, y no s' exposa á derramá un hu de llágrimas com molts...

—Naturalment.

Si hi han mares que... ¡Ay caramba! ¡ara qu' hi penso! me 'n vaig.
—¿Que s' ha purgat?

—No, ni ganas.

Es qu' he deixat á ma filla ab son novio sola á casa, y... ¿m' entén?... Estiga bona.

—Passihobé, donya Escolástica.

ANTÓN DEL SINGLOT

II

Ma primera consonant un article ma segona, es un pronóm ma tercera.
Tot carrer de Barcelona.

SECALL DEL FORN.

ANAGRAMA

En lo total de un convent á la Total vareig veure, li digui que l'estimava y ella no s' ho volgué creure.

R. HOMEDES.

TRENCA-CLOSCAS

ANA G. DE BORI
REUS

Combinar ab aquestas llettras un poble de Catalunya.
QUI HI HA ALLÁ!!

CONVERSA

—¿Qué tal, senyora Carmeta?
—Molt bé ¡y vosté, donya Tana?
—Jo anant passant la videta...
¿Sab qui ha arribat de l' Habana?
—Qui sab: potsé l' seu nebot que crech qu' estava ferit.
—No, senyora: aquell xicot qual nom fa poch que li he dit.

EDUARDO PIQUÉ Y JULIÁ.

GEROGLIFICH

∴ +
CUUUUIII

+

EN

CARTÉ.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 68.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2.

AVÍS IMPORTANTÍSSIM

Queda completament

AGOTAT

L'ALMANACH

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Supliquem als nostres apreciables corresponsals que s'abstinguin de fer nous pedidos puig no podem servir cap mes Almanach pel motiu indicat.

NOVEDAD

LOS ESTUARDOS

POR

ALEJANDRO DUMAS (padre)

Un tomo 8.º Ptas. 1. Encuadernado Ptas. 1'50.

NOVA

A CAL NOTARI

ó UNS

CAPITOLS MATRIMONIALS DESFETS

SAYNETE EN UN ACTE DE

Ramón Ramón Vidales

Preu: UNA pesseta.

Almanaque

semanal

para el año 1900

Precio: Ptas. 0'50.

Tapas ab planxas dauradas pera enquadrar la colecció del any 1899 de

LA ESQUELLA de la TORRATXA

Preu: Ptas. 1'50.

DIETARIOS para 1900

desde 1 peseta á 2'50.

BARCELONA A LA VISTA

Album de fotografias de la capital y sus alrededores.

192 vistas encuadernadas con elegantes tapas. Precio Ptas. 8.

ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA

para 1900

Dada la índole exclusivament política d'aquest Almanach, á pesar de tenerlo llest y á punt de sortir, convensuts de que la censura no 'ns el deixaria passar, ens veyem obligats á suspindre sa publicació fins que desapareixin las circunstancias anormals. Continua oberta la llista de pedidos.

Van publicados

69 tomos de la

COLECCION
DIAMANTE

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responem d'extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

SI CAU, NO CAU...

—¿Qué miras?
—Tinch por.... Me sembla que aquell d'allà es *ell*.
—Per xó mateix; entra al cotxe, tonta. Es la millor manera de que no 'ns vegi.